

ISSN 1561-6908

**Економіка:
проблеми теорії та
практики**

Збірник наукових праць

Випуск 260

Том I

Дніпропетровський національний університет

Економіка: проблеми теорії та практики

Збірник наукових праць

Випуск 260

Том I

ДНУ
Дніпропетровськ
2010

УДК 336
ББК 65.01
Е 45

Друкується відповідно до постанови Вченої Ради
Дніпропетровського національного університету

Головний редактор:

д-р екон. наук, проф. *Анатолій Антонович Покотілов*

Редакційна колегія:

д-р фіз.-мат. наук *С. О. Смірнов*, д-р екон. наук *В. А. Ткаченко*,
д-р техн. наук *О. М. Марюта*, д-р екон. наук *Л. В. Попкова*,
д-р екон. наук *О. В. Ковальов*, д-р екон. наук *Я. Г. Берсуцький*,
д-р техн. наук *Ю. Д. Морозов*, д-р екон. наук *Г. О. Крамаренко*,
д-р екон. наук *О. С. Галушко*, д-р техн. наук *Р. Б. Тяп*, д-р екон. наук *В. В. Дорофійенко*,
д-р екон. наук *О. Й. Шевцова*, д-р наук з державного управління *М. Х. Корецький*

Рецензенти:

д-р екон. наук, проф. Дніпропетровського національного університету
І. Л. Сазонець;
д-р екон. наук, проф. Дніпропетровської державної медичної академії
А. В. Батура

Е 45 Економіка: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць. –
Випуск 260: В 6 т. – Т.І. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2010. – 308 с.

ISBN 978-966-8736-05-6

У збірнику аналізуються актуальні проблеми економіки.
Для студентів, аспірантів та викладачів вузів.

УДК 336
ББК 65.01

ISBN 978-966-8736-05-6

© Колектив авторів, 2010

Випуск 260

Економіка: проблеми теорії та практики

К.е.н, Метеленко Н.Г.

Запорізький інститут економіки та інформаційних технологій

ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ ЯК ОСНОВНИЙ ПОКАЗНИК ЕФЕКТИВНОСТІ

Анотація. Запропоновано авторський підхід до забезпечення достовірного розрахунку продуктивності праці на промисловому підприємстві та побудована структурно-логічна схема комплексного процесного підходу до забезпечення продуктивності праці, де здійснено систематизацію факторів, що впливають на процес забезпечення продуктивності праці. Введено поняття „чистий час виробництва” та запропоновано механізм розрахунку показника ефективності використання живої праці. Удосконалено класифікацію та деталізовано інформацію про чисельність персоналу, а також про витрати робочого часу.

Ключові слова.

Продуктивність, процесний підхід, додана вартість, валова продукція, „чистий час виробництва”, НДВКР, непродуктивні витрати.

І. Вступ.

Найважливішим показником ефективності є продуктивність праці. І.М.Бойчик визначає продуктивність праці як „... показник, що характеризує її ефективність і показує здатність працівників випустити певну кількість продукції за одиницю часу” [1, с.76]. М.Л.Зайцев визначає, що продуктивність праці відображає ефективність людської праці у сфері матеріального виробництва; забезпечує зростання обсягу виробництва; відображає прогресивність способу виробництва [2, с.306]. В.Г.Пасічник та О.В.Акіліна [3, с.67] під продуктивністю праці розуміють її ефективність. Сутність останньої полягає у тому, що однакова кількість живої конкретної праці протягом визначеного часу роботи, залежно від умов виробництва, дає різні результати.

Для того, щоб зрозуміти сутність показника продуктивності праці необхідно ретельно дослідити думки вітчизняних та зарубіжних авторів тому, що зарубіжний досвід роботи підприємств – це досвід роботи у ринкових умовах господарювання, що безумовно здійснює значний вплив і на механізми розрахунків важливих економічних показників, зокрема показника продуктивності праці.

II. Постановка задачі.

У дослідженні автором вирішується важливе наукове завдання забезпечення достовірного розрахунку показника продуктивності праці на промисловому підприємстві шляхом уточнення механізму його розрахунку на засадах процесного підходу до управління промисловим підприємством.

© Метеленко Н.Г., 2010

✓ налагодження обміну інформацією щодо експортно-імпортних операцій між Україною та країнами ЄС для оперативного контролю вантажних перевезень та попередження порушень митного законодавства.

Визначаючи пріоритетні напрямки для поглибленого співробітництва у торговельно-економічній сфері, необхідно зробити акцент на внутрішньому реформуванні національної економіки, зокрема на проведенні реформи у регуляторній сфері, покращанні ділового клімату (захист прав інтелектуальної власності, зниження податкового навантаження, боротьба з корупцією), а також забезпеченні макроекономічної стабільності (стримування інфляції, створення стабільного макроекономічного середовища).

Література

1. Дмитренко М.А. Євро інтеграція і національні інтереси України / Дмитренко М.А. - Зовнішня торгівля: право та економіка. - 2006. - № 4 (27). - С. 25- 30.
2. Sakalosh O. The implementation of the EU standarts to the Ukrainian Customs Legislation. - Режим доступу до журн.: <http://www.law.muni.cz>.
3. Офіційний сайт Представництва Європейської Комісії в Україні. - Режим доступу - <http://www.delukr.eu.europa.eu>
4. Офіційний сайт Регіонального філіалу Національного інститут стратегічних досліджень у Львові. - Режим доступу: <http://www.niss.lviv.ua>
5. Офіційний сайт Представництва України при Європейському Союзі. - Режим доступу: <http://www.ukraine-eu.mfa.gov.ua>
6. Давиденко С.В. Перспективи розвитку торгівлі продукцією АПК між Україною та ЄС / Давиденко С.В., Мостов'як М.І. - Вісник АМСУ. - 2008. - № 4. - С. 43 - 53.
7. Колосінський Ю.О. Аналіз наслідків членства України в СОТ для зовнішньої торгівлі та співпраці з ЄС у рамках світової організації / Колосінський Ю.О. - Науковий вісник Чернівецького торговельно-економічного інститут КНТЕУ. - Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ. - 2009. - Випуск II (34). Економічні науки. - С. 53 - 62.
8. Тимошенко О. Особливості вступу України до Європейського Союзу / Тимошенко О. - Зовнішня торгівля: право та економіка. - 2006. - № 4 (27). - С. 117- 121.

К.є.н. Полозова Т.В., Журавель М.Ю., к.т.н. Мусієнко В.О.

Харківський національний університет радіоелектроніки

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ДІАГНОСТИКИ РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Запропоновано процес діагностики рівня економічної безпеки підприємства розглядати як сукупність наступних етапів: визначення мети проведення діагностики; формування системи оціночних індикаторів; збір, обробка та оцінка достатності інформації для проведення діагностики; оцінка рівня економічної безпеки з графічною інтерпретацією результатів; формування карти аналізу показників безпеки; виявлення та аналіз загроз; розробка системи заходів щодо нейтралізації загроз. Розроблено загальні рекомендації щодо вдосконалення процесу діагностики рівня економічної безпеки підприємства.

Ключові слова: діагностика рівня економічної безпеки підприємства, показники оцінки економічної безпеки, карта аналізу показників безпеки.

I. Вступ.

Промислове шпигунство з боку конкурентів становить досить суттєву загрозу для будь-якого суб'єкта господарювання. Отже, забезпечення економічної безпеки підприємства має бути пріоритетною задачею вищого керівництва. Необхідною ж умовою підтримання належного її рівня є систематичне проведення діагностики економічної безпеки підприємства.

Вагомий внесок в розкриття проблеми оцінки й аналізу рівня економічної безпеки підприємства внесли такі вчені як Довбня С.Б. [1], Гічова Н.Ю. [1], Олейников Є.А. [2], Клебанова Т.С. [3], Сергієнко Є.А. [3], Покропивний С.Ф. [4], Ілляшенко С.М. [5], Реверчук Н.Й. [6] та інші. Проте, у розробці зазначеної проблеми залишається ряд невирішених та дискусійних питань. На сьогоднішній день не сформовано єдиного підходу до діагностики рівня економічної безпеки підприємства.

II. Постановка задачі.

Існуючі підходи до діагностики рівня економічної безпеки підприємства мають певні недоліки, тому потребують удосконалення. Виходячи з актуальності та ступеня розробки даної проблеми метою статті є формування рекомендацій щодо вдосконалення процесу діагностики рівня економічної безпеки підприємства.

III. Результати.

Автори наукової праці [1] пропонують використовувати «тримірну діагностику рівня економічної безпеки підприємства», що являє собою комплексний методичний підхід до визначення економічної стійкості підприємства залежно від трьох основних параметрів: поточної, тактичної та стратегічної економічної

безпеки. Особливістю даного підходу є визначення рівня економічної безпеки залежного від певного проміжку часу, відповідно до якого вона оцінюється. Загальний рівень економічної безпеки автори визначають на підставі оцінки трьох складових.

Підхід до оцінки рівня економічної безпеки залежного від певного проміжку часу є науково-обґрунтованим, оскільки дійсно різноманітні загрози по-різному впливають на результати фінансово-господарської діяльності підприємства і можуть призвести до втрати їм платоспроможності в різні періоди часу. Однак, запропонованій методиці властиві також певні недоліки.

Зокрема, структура діагностики рівня економічної безпеки підприємства, яку пропонують автори, потребує вдосконалення. Автори залишають поза увагою інформаційну, правову та силову функціональні складові економічної безпеки, в рамках врахованих ними складових надають досить обмежені системи показників оцінки рівня безпеки. Отже, використовуючи підхід, викладений в роботі [1], було вдосконалено структуру діагностики рівня економічної безпеки підприємства (рисунок 1).

Процес діагностики рівня економічної безпеки підприємства пропонується представити як послідовність певних етапів, які зображені на рисунку 2.

Починається процес діагностики рівня економічної безпеки підприємства з визначення мети. Метою проведення такої діагностики може бути як планова оцінка фінансово-економічного становища підприємства, так і отримання інформації для акціонерів, інвесторів тощо.

Після визначення мети проведення діагностики необхідно сформувати систему індикаторів за кожною функціональною складовою. На цьому етапі відбувається відбір показників безпеки за кожною складовою та визначаються порогові значення відібраних показників.

Система показників повинна бути підібрана таким чином, щоб по кожній складовій були максимально точно висвітлені всі аспекти діяльності підприємства.

Адже від адекватності таких показників в значній мірі залежатиме об'єктивність результатів розрахунку як за окремими складовими, так і в цілому. Необхідно звернути особливу увагу на формування порогових значень оціночних показників, адже у розрахунках вони виступають базою для порівняння.

На наступному етапі проводиться збір та обробка інформації, необхідної для діагностики. Потім повинна здійснюватися оцінка достатності інформації для проведення діагностики рівня економічної безпеки. В рамках цього варто проводити кількісну та якісну оцінку наявної інформації.

У випадку, якщо інформація не відповідає пред'явленим вимогам або за якістю, або за кількістю, необхідно повернутися до попереднього етапу та провести додатковий пошук.

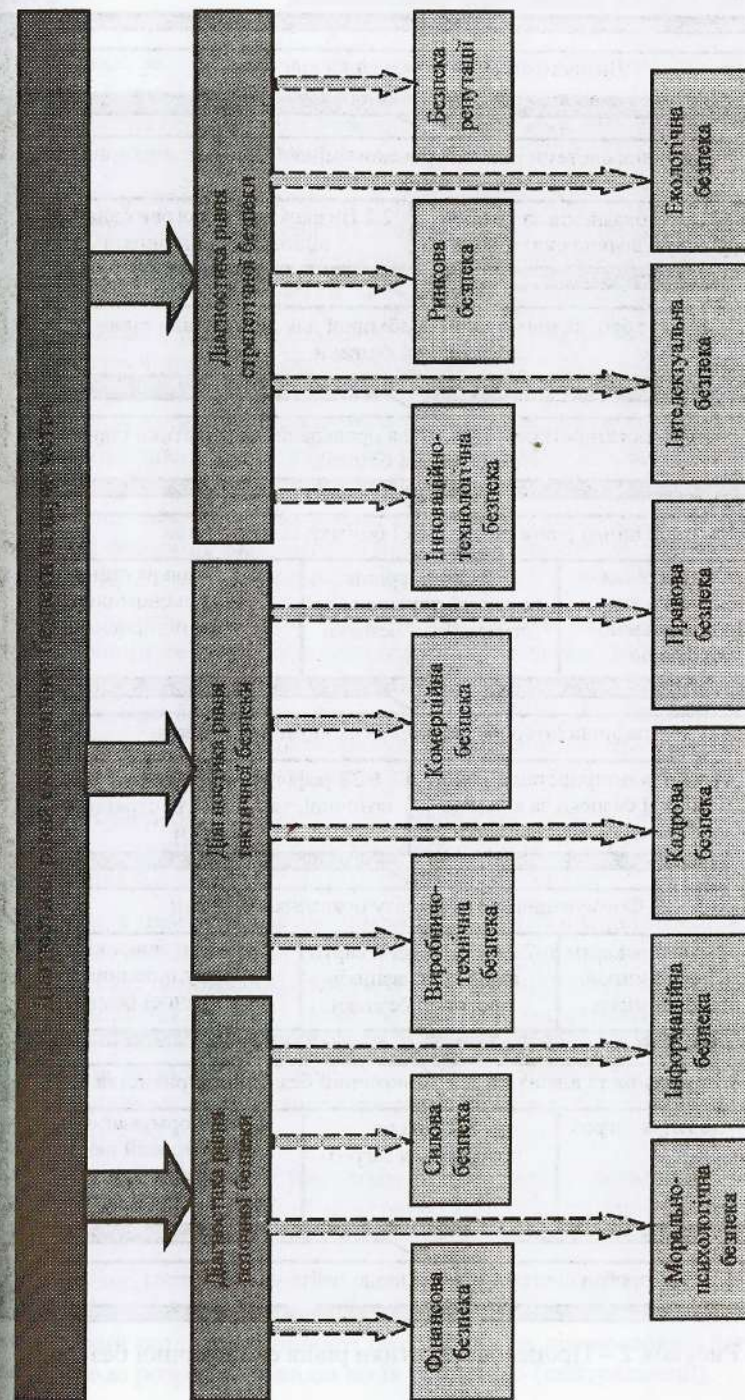

Рисунок 1 – Структура діагностики рівня економічної безпеки підприємства

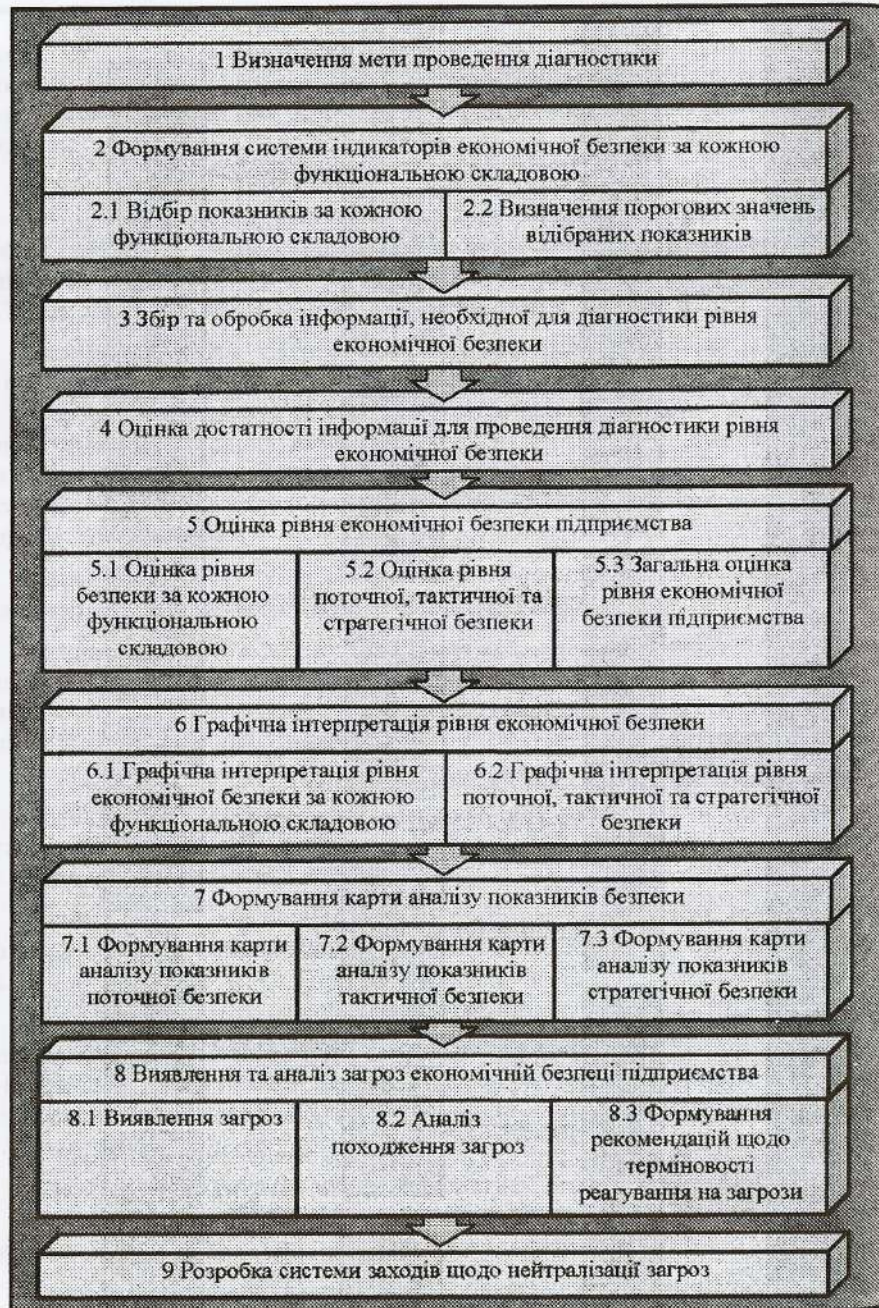

Рисунок 2 – Процес діагностики рівня економічної безпеки

Після того як необхідна для проведення діагностики інформація зібрана, проводиться безпосередньо оцінка рівня безпеки за кожною функціональною складовою, потім оцінка рівня поточної, тактичної й стратегічної безпеки та загальна оцінка рівня економічної безпеки підприємства [7].

Зазначимо, що автори тримірної діагностики [1], як і більшість дослідників [2-4], наголошують на значущості інтегрального показника безпеки і надають лише його інтерпретацію, що ускладнює процес аналізу походження різноманітних загроз безпеці підприємства. Це є досить істотним недоліком.

Для усунення цього недоліку за кожною функціональною складовою повинна надаватися шкала, за якою в залежності від значення інтегрального показника буде визначатися рівень безпеки за кожною складовою. Ґрунтуючись на розподілі економічної безпеки на поточну, тактичну та стратегічну, доцільним є також розробка шкали за кожною з цих складових, що надасть більш узагальнену інформацію щодо стану економічної безпеки підприємства. Для отримання ж найбільш загальної інформації щодо стану безпеки варто розраховувати інтегральний показник економічної безпеки підприємства і надавати шкалу для його інтерпретації, що і пропонується у роботі [1].

На наступному етапі діагностики має надаватися графічна інтерпретація отриманих рівнів безпеки за кожною функціональною складовою, а також окремо поточної, тактичної та стратегічної безпеки, чого не наводять автори роботи [1]. Це може бути як діаграма [5], так і будь яке інше графічне відображення отриманих результатів розрахунків, що забезпечить наочність поточного стану безпеки та того, до якого варто прагнути.

Варто зазначити, що діагностика рівня економічної безпеки має зводитися не лише до розрахунку певної системи показників, тому обов'язковим її етапом має бути оцінка й аналіз результатів таких розрахунків.

В зв'язку з цим для аналізу показників безпеки підприємства доцільним є представлення результатів їх розрахунку за допомогою карти аналізу показників безпеки. Так, наприклад, Реверчук Н.Й. [6] пропонує можливий варіант такої карти, однак такий її вид дозволяє наочно представити лише короткий висновок щодо рівня безпеки за кожним індикатором, а не надає можливості представлення висновків за окремими групами показників за кожною функціональною складовою та висновків щодо загального рівня економічної безпеки підприємства.

З метою усунення цих недоліків пропонується формувати карту аналізу показників поточної, тактичної та стратегічної економічної безпеки підприємства.

Це дозволить наочно представити результати оцінки рівня окремо поточної, тактичної та стратегічної безпеки з висновками щодо походження загроз, рекомендаціями щодо терміновості реагування на діагностовані загрози та пропозиціями щодо розробки заходів по їх усуненню (нейтралізації).

У таблиці 1 представлена загальна форма карти аналізу показників поточної безпеки підприємства.

Подібним чином мають формуватися карта аналізу показників тактичної та стратегічної безпеки.

Представлення результатів розрахунку за допомогою таких карт надасть наочну інформацію для виявлення та аналізу загроз безпеці підприємства. Завершальним етапом діагностики рівня економічної безпеки повинна стати розробка системи заходів щодо нейтралізації виявлених загроз.

Висновки.

Запропоновані рекомендації можуть використовуватися в практичній діяльності вітчизняних підприємств для аналізу стану корпоративної безпеки та розробки ключових напрямків фінансово-економічного оздоровлення (для підприємств, що знаходяться в кризовому стані) та інноваційно-технологічного розвитку (для стабільно функціонуючих підприємств). Подальші дослідження можуть бути спрямовані на розробку системи показників оцінки рівня економічної безпеки підприємства за кожною функціональною складовою.

Література

1. Довбня, С.Б. Діагностика рівня економічної безпеки підприємства [Текст] / С.Б. Довбня, Н.Ю. Гічова // Фінанси України. – 2008. – № 4. – С. 88-97.
2. Экономическая и национальная безопасность [Текст] / Под ред. Е.А. Олейникова. – М.: Издательство «Экзамен», 2004. – 768 с.
3. Клебанова, Т.С. Моделі оцінки, аналізу та прогнозування економічної безпеки підприємства [Текст] / Т.С. Клебанова, Є.А. Сергієнко // Бізнес Інформ. – 2006. – № 8. – С. 65-72.
4. Экономика предприятия [Текст]: Учебник / Под общ. ред. д-ра экон. наук, проф. С.Ф. Покропивного. – К.: КНЭУ, 2005. – 608 с.
5. Ілляшенко, С.М. Економічний ризик [Текст]: Навч. посіб. 2-ге вид., доп., перероб. / С.М. Ілляшенко. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 220 с.
6. Реверчук, Н.Й. Управління економічною безпекою підприємницьких структур [Текст]: Монографія / Н.Й. Реверчук. – Львів: ЛБІ НБУ, 2004. – 195 с.
7. Полозова, Т.В. Процес забезпечення економічної безпеки підприємства [Текст] / Т.В. Полозова, М.Ю. Журавель // Економіка: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць. – Випуск 255: В 9 т. – Т. VI. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2009. – С. 1454-1459.

Таблиця 1 – Карта аналізу показників поточної безпеки підприємства

1	2	3	4			7	8	9
			нормативне	фактичне	відхилення			
Функціо- нальна складова	Показник безпеки	Алгоритм обчислення				Рівень безпеки за кожним показником	Рівень безпеки за функціо- нальною складовою	Експертний висновок щодо стану безпеки за функціональною складовою
Фінансова								
Морально- психологічна								
Силова								
Інформаційна								
Рівень поточної безпеки								
Експертний висновок щодо стану поточної безпеки								

На основі інформації щодо внутрішньогрупових операцій материнському підприємству можна робити висновки про результативність та ефективність діяльності дочірніх підприємств, таким чином приймати обґрунтовані рішення для управління їх діяльністю.

Подальші дослідження присвячені питанням контролю фінансової звітності групи підприємств та розробці методичних рекомендацій для складання консолідованої фінансової звітності.

Література:

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99. р. №291 зі змінами та доповненнями.
2. Корінко М.Д. Оцінка в бухгалтерському обліку: теорія, методологія, організація: монографія / М.Д. Корінко, Г.Б. Титаренко. – К.: Видавництво: ТОВ “Клякса”, 2009. – 472 с.
3. Костюченко В.М. Теоретичні аспекти класифікації внутрішньогрупових операцій [Електронний ресурс] // Облік і фінанси АПК. – 2006. – Режим доступу до журн.: <http://magazine.faaf.org.ua/content/view/152/35>
4. Матвеев А.А. Разработка консолидированной отчетности для вертикально-интегрированных компаний нефтяной отрасли: автореф. дис. на соискание учен. степени канд. экон. наук: спец. 08.00.12 “Бухгалтерский учет, контроль и анализ хозяйственной деятельности” / А.А. Матвеев. – Москва, 2000. – 24 с.
5. Мошенський С.З. Економічний аналіз: підруч. [для студ. економічних спеціальностей вищ. навч. закл.] / С.З. Мошенський, О.В. Олійник. – [2-ге вид.] – Житомир: ПП “Рута”, 2007. – 704 с.
6. Селезнева Н.Н. Анализ финансовой отчетности организации: [учеб. пособие для студентов вузов по специальности “Бухгалтерский учет, анализ и аудит” (080109), слушателей курсов по подготовке и переподготовке бухгалтеров и аудиторов] / Н.Н. Селезнева, А.Ф. Ионова. – [3-е изд., перераб. и доп.] – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2007. – 583 с.
7. Уткіна Н.В. Облік і контроль фінансових результатів діяльності підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. экон. наук: спец. 08.00.09 “Бухгалтерський облік, аналіз та аудит” / Н.В. Уткіна. – Київ, 2008. – 20 с.

ЗМІСТ

Том I

Метеленко Н.Г. ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ ЯК ОСНОВНИЙ ПОКАЗНИК ЕФЕКТИВНОСТІ	3
Пакулін С.Л. СТРАТЕГІЯ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	14
Благая В.В., Благой В.В., Бондаренко А.А. ЭКОНОМИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПРЕДОТВРАЩЕНИЯ ЭКОЛО- ГИЧЕСКОГО КРИЗИСА.....	19
Безугла В.О., Сова Р. І., Ралко В.В. ОФШОРНІ ЗОНИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОПТИМІЗАЦІЇ ОПОДАТ- КУВАННЯ В УМОВАХ СВІТОВОЇ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ	24
Трофимова В.В. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.....	35
Ханин И.Г. ПОСТРОЕНИЕ СТРАТЕГИИ ВЫСТАВОЧНОЙ КОМПАНИИ В ЧАСТИ УПРАВЛЕНИЯ ПЕРСОНАЛОМ.....	49
Олійник Т.О. ФІНАНСОВА КРИЗА І ЦІНОВИЙ ШОК, ЯК НЕГАТИВНА ДІЯ НА ВІТЧИЗНЯНУ ЕКОНОМІКУ	54
Пістунов М.І., Пістунов І.М. ПРИВЕДЕННЯ РОЗРАХУНКУ ЛІМІТУ ПОЗИЧАЛЬНИКА ДО ПОНЯТТЯ ТИМЧАСОВОЇ ВАРТОСТІ ГРОШЕЙ	60
Білокомірова Я.М. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ	67
Криклій В.А. ФОРМУВАННЯ ЗАСАД ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ: ЕТАПИ ТА ДОСВІД	74

Лукьянова Е.Ю. УСКОРЕНИЕ ВНЕДРЕНИЯ ВЭС-ОРИЕНТИРОВАННЫХ РОМЕ-ПРОЕКТОВ В ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ВИНОДЕЛЬЧЕСКИХ ПРЕДПРИЯТИЙ С УЧЕТОМ ТРЕБОВАНИЙ ОГРАНИЧЕННЫХ РЕСУРСОВ (В УСЛОВИЯХ УКРАИНЫ).....	81
Величко О.П., Лисенко І.М. ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТОВАРОРУХУ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА В ЛОГІСТИЧНОМУ ЛАНЦЮГУ.....	86
Величко А.Є. МАТЕРІАЛЬНЕ СТИМУЛОВАННЯ ЯК ОСНОВНИЙ ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ.....	94
Іжевський В.В. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	100
Кулешова Л.С. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПОЗИКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	111
Кучерук Т.Г. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ УЧАСТІ РЕГІОНІВ У МІЖНАРОДНІЙ ІНТЕГРАЦІЇ: НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ.....	116
Івашина О.Ф. ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ МИТНО-ТАРИФНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В КОНТЕКСТІ СПІВРОБІТНИЦТВА З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ.....	123
Полозова Т.В., Журавель М.Ю., Мусієнко В.О. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ДІАГНОСТИКИ РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	131
Дикан Р.В. МЕХАНІЗМ СТЯГНЕННЯ ПОДАТКОВОГО БОРГУ МИТНИМИ ОРГАНАМИ.....	138
Карбунян К.А. ПРОИЗВОДСТВЕННЫЙ ПОТЕНЦИАЛ ПРЕДПРИЯТИЙ ХЛЕБОПЕКАРНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ.....	144
Топчій О.О., Пакуліна А.А. СОЦІАЛЬНА ОРІЄНТАЦІЯ ЕКОНОМІКИ І РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ.....	150

Стефанків О.М. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЗА РАХУНОК ЗБІЛЬШЕННЯ ЇХ ДОХІДНОЇ БАЗИ.....	155
Баріда Н.П. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ БАНКІВСЬКОЇ ЗАСТАВИ.....	162
Ворона О.В. СИСТЕМА СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ: СУТНІСТЬ ТА ЦІЛІ СТВОРЕННЯ.....	169
Гохберг О.Ю. РЕСУРСНІ ОСНОВИ РЕКЛАМНОГО БІЗНЕСУ У КОНТЕКСТІ ЙОГО РОЗВИТКУ.....	178
Тимків І.В. ГЛОБАЛЬНИЙ ВИМІР ПРОБЛЕМИ БІДНОСТІ.....	188
Дяченко О.М., Пирогов Д.Л. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ РОБОЧИМ ЧАСОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	195
Торкатюк В.И., Федоренко И.А., Штерн Г.Ю., Гурина И.В., Клупько Н.С. АНАЛИЗ ОСОБЕННОСТЕЙ СЛИЯНИЙ И ПОГЛОЩЕНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧЕСКИХ ПРЕДПРИЯТИЙ В УСЛОВИЯХ ИХ АДАПТАЦИИ К РЫНОЧНЫМ ВЗАИМООТНОШЕНИЯМ.....	201
Завсегдашня І.В., Завсегдабня О.А. МЕТОД ЕКСПРЕС-ОЦІНКИ ХАРАКТЕРУ ТА СТУПЕНЯ ВПЛИВУ ЗОВНІШНІХ ТА ВНУТРІШНІХ ФАКТОРІВ НА РІВЕНЬ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	248
Чернега О.Б., Тахтарова Ю.О. ЗЛИТТЯ ТА ПОГЛИНАННЯ ЯК ФОРМА ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНУ.....	254
Сверчкова О.Ф., Богущ І.С. КЛАСИФІКАЦІЯ ПРОБЛЕМ ПРЕДСТАВЛЕННЯ НАЛОГОВОЇ ОТЧЕТНОСТІ.....	261
Лейт Н.В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СПІВРОБІТНИЦТВА В СФЕРІ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ ПОСЛУГАМИ УКРАЇНИ ТА ЄС.....	266
Семчук І.В. ВНУТРІШНЬОГРУПОВІ ОПЕРАЦІЇ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ ЗВІТНОСТІ.....	274

**Економіка:
проблеми теорії та практики**

Збірник наукових праць

Випуск 260

У 6 томах

Том I

Українською, російською і англійською мовами

Видається з квітня 1996 р., виходить раз на місяць
Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу
масової інформації КВ
№ 3354 від 10 липня 1998 р.

Відповідальний редактор *С. В. Єкімов*
Комп'ютерна верстка *В.Б. Гордашевський*

Здано до друку 05.02.2010. Підписано до друку 08.02.2010.

Формат 60-84 ¹/₁₆. Спосіб друку – ризограф.
Ум. друк. арк. 16,45. Тираж 300 прим.

Видавництво “Наука і освіта”
Свідоцтво про внесення до Держресстру ДК № 919 від 21.05.2002 р.
м. Дніпропетровськ, вул. Бердянська, 616
тел. (056) 370-13-13, (0562) 35-78-19, 34-29-61